

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-26-01/2012
P/12/106

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/12/106 – System opieki nad dziećmi do lat trzech
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
<i>Kontroler</i>	Urszula Klimska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84254 z 25 września 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Mazowiecki Urząd Wojewódzki, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa,
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Jacek Kozłowski, wojewoda mazowiecki (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie realizacji Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch”² (zwanego dalej także *Programem* lub *Programem „Maluch”*) w latach 2011-2012 (do dnia zakończenia kontroli).

Uzasadnienie
oceny ogólnej Wojewoda mazowiecki przestrzegał ustalonych w Programie i ogłoszeniach konkursowych kryteriów i zasad kwalifikowania ofert zgłaszanych przez gminy. W sposób prawidłowy zawarł 15 porozumień w sprawie wsparcia finansowego z 7 gminami i przekazał im środki dotacji celowej w kwocie 4 528 711 zł na realizację zadań w obszarze tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w zakresie określonym w Programie „Maluch”.

W wyniku realizacji przez gminy Programu, do dnia zakończenia kontroli³, liczba miejsc opieki nad dziećmi w województwie mazowieckim wzrosła o 242 (w 8 żłobkach).

Stwierdzone w ramach kontroli nieprawidłowości nie miały wpływu na realizację Programu, a tym samym na końcową ocenę ogólną kontrolowanej działalności i dotyczyły:

- 1) Nierzetelnej weryfikacji dokumentacji przedstawionej przez jednego z wnioskodawców, w celu zawarcia porozumienia w sprawie wsparcia finansowego na realizację zadania w Programie „Maluch”. Wojewoda mazowiecki zawarł 24 listopada 2011 r. porozumienie z m. st. Warszawą na kwotę 12 800 zł, pomimo że wymagane do zawarcia porozumienia oświadczenie o przyjęciu dotacji nie spełniało wymogów formalnych, tj. nie posiadało pieczęci i podpisu prezydenta miasta. Fakt ten nie miał jednakże wpływu na prawidłowość realizacji zadania określonego w porozumieniu.
- 2) Niedochodzenia odsetek bankowych od kwoty 71 550 zł dotacji celowej z budżetu państwa udzielonej gminie Długosiodło na podstawie porozumienia zawartego 25 lipca 2011 r. na realizację zadania w Programie „Maluch” i następnie zwróconej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Realizacja resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat trzech „Maluch”

1.1. Zainteresowanie Programem ze strony gmin województwa mazowieckiego

Opis stanu faktycznego W latach 2011–2012 wykonywanie zadań związanych z realizacją „Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – MALUCH” należało, zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego (zwanego dalej „MUW”), do właściwości Wydziału Polityki Społecznej MUW (zwanego dalej „WPS” lub „WPS MUW”). Dyrektorem WPS w kontrolowanym okresie była pani Halina Lipke. (dowód: akta kontroli str. 3-4, 5, 604-608)

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch”; Warszawa, marzec 2011 r., Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch”; Warszawa, luty 2012 r.

³ Do dnia zakończenia kontroli ukończono realizację 8 z 15 zawartych porozumień.

Niezaspokojone zapotrzebowanie na miejsca w instytucjach opieki nad dzieckiem w województwie mazowieckim wynosiło: na 30 września 2011 r. – 6 880 miejsc w żłobkach, 15 w klubach dziecięcych, 16 – dla opiekunów dziennych; na 31 grudnia 2011 r. – 7 058 miejsc w żłobkach, 15 – w klubach dziecięcych, 15 – dla opiekunów dziennych; oraz na 30 czerwca 2012 r. – 6 159 miejsc w żłobkach⁴.

(dowód: akta kontroli str. 596-603)

W trakcie realizacji Programu „Maluch” w latach 2011–2012 do wojewody mazowieckiego wpłynęło łącznie 25 ofert od 10 spośród 314 gmin województwa mazowieckiego, potencjalnych beneficjentów tego programu (8 ofert w I edycji 2011 r., 4 oferty w II edycji 2011 r., 8 ofert w I turze 2012 r. oraz 5 ofert w II turze 2012 r.).

Wszystkie oferty zostały zgłoszone na konkurs w terminach określonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej dla poszczególnych edycji i tur programu.

W drugiej turze drugiej edycji Programu „Maluch” w roku 2011 do wojewody mazowieckiego nie wpłynęły żadne oferty.

(dowód: akta kontroli str. 6-11, 15, 89-100, 522)

Wydział Polityki Społecznej nie posiadał wiedzy na temat przyczyn niskiego zainteresowania gmin uczestnictwem w Programie. Dyrektor WPS wyjaśniła, że gminy, posiadając informacje o konkursie ze stron internetowych MUW oraz Ministerstwa, podejmowały samodzielne decyzje o przystąpieniu do programu.

(dowód: akta kontroli str. 12-14)

1.2. Prawdliwość kwalifikowania ofert i zawierania porozumień

Opis stanu faktycznego Oceną ofert składanych przez gminy zajmował się zespół powołany zarządzeniem nr 183 Wojewody Mazowieckiego z 20 kwietnia 2011 r. w sprawie powołania Zespołu kwalifikującego oferty składane do „Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech realizowanego w latach 2011–2013 MALUCH”⁵ (zwany dalej: „Zespołem”). Zgodnie z zarządzeniem obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewniał WPS MUW.

Zespół pracował na podstawie „Regulaminu prac Zespołu kwalifikującego oferty składane do Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech realizowanego w latach 2011-2013 MALUCH” (zwanego dalej: „Regulaminem”) podpisanego 20 kwietnia 2011 r. przez Zastępcę Dyrektora WPS.

Regulamin zawierał szczegółowe oraz zgodne z wytycznymi Programu „Maluch” postanowienia dotyczące: podstaw prawnych działania Zespołu, zasad działania Zespołu, przebiegu postępowania w sprawie kwalifikacji ofert w MUW oraz szczegółowego opisu sposobu dokonywania oceny formalnej i merytorycznej. Jako załączniki do Regulaminu opracowano Kartę Oceny Formalnej (KOF) oraz Kartę Oceny Merytorycznej (KOM), które zawierały niezbędne kryteria do oceny i kwalifikacji ofert, określone w punkcie V i VII Programu „Maluch”. Z posiedzeń Zespołu sporządzano pisemne protokoły.

⁴ Według sprawozdań przekazanych przez Wojewodę Mazowieckiego do Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 5 sierpnia 2011 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech (Dz U. Nr 173, poz. 1035) wojewoda sporządza i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rodziny zbiorcze sprawozdanie sporządzone na podstawie sprawozdań gmin.

⁵ Skład Zespołu był dwukrotnie zmieniany w kontrolowanym okresie: zarządzeniem nr 266 Wojewody Mazowieckiego z 22 czerwca 2011 r. oraz zarządzeniem nr 216 Wojewody Mazowieckiego z 27 kwietnia 2012 r.

Przy rozpatrywaniu ofert przez Zespół przestrzegane były kryteria i zasady określone w Programie i ogłoszeniach o otwartym konkursie ofert na finansowe wspieranie projektów rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech „Maluch” zamieszczanych na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (zwanego dalej: „MPiPS”) w 2011 i 2012 r.
(dowód: akta kontroli str. 89-100, 363-420, 449-586)

Spośród 25 zgłoszonych ofert pięć zostało wycofanych przez oferentów w trakcie postępowań kwalifikacyjnych. Miasto Stołeczne Warszawa wycofało dwie oferty dotyczące inwestycji będących w ostatniej fazie realizacji, którym warunki konkursowe nie dawały możliwości sfinansowania kosztów po rozliczeniu inwestycji oraz kolejne dwie oferty z powodu braku możliwości zabezpieczenia wkładu na realizację inwestycji. Miasto Ostrołęka wycofało ofertę, ponieważ planowane do realizacji działania w 2011 r. nie spowodowałyby zwiększenia liczby miejsc w żłobku w bieżącym roku.

Zespół nie zakwalifikował do dofinansowania dwóch ofert w II turze konkursu w 2012 r. z powodu: niespełnienia kryteriów merytorycznych odnośnie utworzenia nowych miejsc dla dzieci (oferta Warszawy na adaptację terenu przy ulicy Nowogrodzkiej nie zakładała utworzenia nowych miejsc) oraz niespójności w szczegółowym opisie planowanego zadania i posiadanych rzeczowych zasobach, które miały zapewniać realizację zadania (oferta Piaseczna). Zestawienie ofert niezakwalifikowanych wraz z uzasadnieniem przekazano do MPiPS 11 lipca 2012 r.

Pozostałych 18 ofert zakwalifikowanych do dofinansowania (9 w 2011 r. i 9 w 2012 r.) zakładało ogółem utworzenie 761 nowych miejsc w 16 żłobkach oraz 37 miejsc w dwóch klubach dziecięcych w 9 gminach województwa. Wszystkie oferty uzyskały akceptację Ministra Pracy i Polityki Społecznej na dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 15, 21, 30, 35, 44, 47, 58, 63, 72, 80-88, 100, 421-423, 428-448, 722)

Wojewoda terminowo przekazywał do MPiPS listy ofert zakwalifikowanych do dofinansowania w poszczególnych etapach i turach programu.

(dowód: akta kontroli str. 15, 25-33, 36-45, 50-59, 67-76, 81-88)

W roku 2011 w dwóch edycjach programu do dofinansowania zostało zakwalifikowanych przez MPiPS 9 projektów zgłoszonych przez pięć gmin na łączną kwotę 1 561 320 zł. Dwa projekty zgłoszone przez gminę Chorzele na łączną kwotę 413 080 zł zostały wycofane i gmina odstąpiła od zawarcia porozumienia. Jako przyczynę podano opóźnienie budowy kompleksu opiekuńczo-przedszkolnego z wydzielonymi częściami na żłobek z powodu niewywiązania się z umowy wynajmującego, który miał udostępnić na czas budowy lokal zastępczy dla dzieci z istniejącego już przedszkola.

(dowód: akta kontroli str. 16-24, 34-35, 46-49, 100, 428-433, 722)

Z pozostałymi 4 gminami wojewoda zawarł 7 porozumień na łączną kwotę 1 148 240 zł, w tym na zadania bieżące 60 800 zł (§ 2030 klasyfikacji budżetowej) a na inwestycje i zadania inwestycyjne – 1 087 440 zł (§ 6330 klasyfikacji budżetowej). Planowana do uzyskania liczba nowych miejsc opieki nad dziećmi w żłobkach wynosiła 208. Porozumienia dotyczyły: budowy żłobka (jedno porozumienie), adaptacji istniejących pomieszczeń z przeznaczeniem na żłobek (pięć porozumień) oraz wyposażenia nowych miejsc w żłobku (jedno porozumienie). Terminy uruchomienia nowych miejsc określono na: od 30 listopada 2011 r. do 30 września 2012 r.

Porozumienia te zawarto w terminach od 58 do 90 dni od daty ogłoszenia przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej listy ofert zakwalifikowanych do dofinansowania.

(dowód: akta kontroli str. 100, 102-113, 130-137, 152-159, 165-172, 192-205, 218-225, 236-243, 722)

W roku 2012 w dwóch turach programu zakwalifikowanych do dofinansowania przez MPiPS zostało dziewięć projektów pięciu gmin na łączną kwotę 5 290 663 zł. Jeden z projektów (gminy Piaseczno) na kwotę 129 990 zł został wycofany przez oferenta przed podpisaniem porozumienia z powodu trudności z wybraniem partnera prywatnego, z którym miał być realizowany projekt.

(dowód: akta kontroli str. 60-

66, 77-80, 100, 434-438)

Z pozostałymi czterema gminami wojewoda zawarł osiem porozumień na realizację zadań w Programie na łączną kwotę 5 160 673 zł, w tym na inwestycje i zadania inwestycyjne 5 034 358 zł (§ 6330 klasyfikacji budżetowej), a na zadania bieżące 126 315 zł, (§ 2030 klasyfikacji budżetowej). Planowana do uzyskania liczba nowych miejsc opieki nad dziećmi w żłobkach wynosiła 484, a w klubach dziecięcych – 21. Porozumienia dotyczyły: budowy i wyposażenia klubu dziecięcego (jedno porozumienie), budowy żłobka (dwa porozumienia), adaptacji i modernizacji budynku (trzy porozumienia), wyposażenia nowych miejsc (dwa porozumienia). Terminy uruchomienia nowych miejsc określono na: od 1 września 2012 r. do 31 grudnia 2013 r.

Porozumienia te zawarto w terminach od 88 do 102 dni od daty ogłoszenia przez MPiPS listy ofert zakwalifikowanych do dofinansowania.

(dowód: akta kontroli str. 181-188, 259-268, 273-282, 285-292, 303-311, 314-321, 332-340, 343-350, 722)

Odnosząc się do długiego czasu, jaki upływał od przyznania dofinansowania do podpisania porozumienia, zastępca dyrektora WPS, pani Wiesława Kacperek-Biegańska wyjaśniła, iż było to spowodowane czasem oczekiwania na decyzję Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa i związanym z tą decyzją wprowadzeniem zmian w budżecie wojewody.

(dowód: akta kontroli str. 587-589)

Stosownie do wymogów określonych w ogłoszeniu konkursowym i w regulaminie konkursu gminy, których oferty zostały zakwalifikowane do dofinansowania, złożyły w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników dokumenty niezbędne do zawarcia porozumień, tj.: oświadczenia o przyjęciu dotacji oraz, jeżeli to było konieczne, zaktualizowane kosztorysy, harmonogramy realizacji zadania oraz harmonogramy wydatków (dla porozumień zawieranych w 2012 r.)

(dowód: akta kontroli str. 101, 129, 151, 163-164, 191, 214-217, 233-235, 254-258, 269-272, 283-284, 301-302, 312-313, 330-331, 341-342, 352-353, 370-372)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie **stwierdzono następującą nieprawidłowość:**

WSP w sposób nierzetelny dokonał weryfikacji dokumentacji przedstawionej przez jednego z wnioskodawców w celu zawarcia porozumienia w sprawie wsparcia finansowego na realizację zadania w Programie „Maluch”. Wojewoda mazowiecki zawarł 24 listopada 2011 r. porozumienie z m. st. Warszawą na kwotę 12 800 zł, pomimo że wymagane do zawarcia porozumienia oświadczenie o przyjęciu dotacji nie spełniało wymogów formalnych, tj. nie posiadało pieczęci i podpisu prezydenta miasta.

Zgodnie z warunkami konkursu określonymi w punkcie VII Ogłoszenia w sprawie otwartego konkursu ofert na finansowe wspieranie gminnych projektów dotyczących rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, wnioskodawca umieszczony na liście ofert zakwalifikowanych do otrzymania dotacji zobowiązany jest, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników konkursu na stronie internetowej MPiPS, dostarczyć dokumenty niezbędne do zawarcia porozumienia, m.in. oświadczenie o przyjęciu dotacji. Wzór takiego oświadczenia WSP MUW przesłał do m. st. Warszawy 1 września 2011 r. M. st. Warszawa przekazało do WSP MUW oświadczenie 13 września 2011 r. Oświadczenie zawierało

podpis i pieczęć Skarbnika Miasta, ale nie zawierało podpisu i pieczęci Prezydenta. Pomimo powyższego braku, 24 listopada 2011 r. pomiędzy wojewodą mazowieckim a m. st. Warszawą zawarto porozumienie w sprawie wsparcia finansowego na realizację zadania w Programie „Maluch” w roku 2011.

Pani Mirosława Jaźwińska – Kudzin, kierownik Oddziału ds. Pomocy Stacjonarnej WPS wyjaśniła, że *„przyjęcie dokumentu w postaci Oświadczenia o przyjęciu dotacji z budżetu państwa oraz wyodrębnionym rachunku bankowym bez podpisu Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy było przeoczeniem pracownika. Zwracam jednak uwagę, że zostało podpisane przez Skarbnika Miasta Stołecznego Warszawy. Pragnę również nadmienić, że jednocześnie z ww. dokumentem wpłynął harmonogram realizacji zadania, który był podpisany przez Prezydenta Miasta”.*

(dowód: akta kontroli str. 214-

217, 370-372, 590-592)

1.3. Przestrzeganie ustalonych zasad finansowania programu „Maluch”

Opis faktycznego	stanu	Łączna kwota udzielonych gminom dotacji na podstawie 15 podpisanych do 30 października 2012 r. porozumień wyniosła 6 308 913 zł, w tym wydatki inwestycyjne 6 121 798 zł (§ 6330 <i>Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin</i>) i wydatki bieżące 187 115 zł (§ 2030 <i>Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin</i>).
---------------------	-------	---

(dowód: akta kontroli str. 722)

Wojewoda mazowiecki złożył zapotrzebowanie na środki z budżetu państwa na rok 2011 i 2012 w terminach określonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, z wyjątkiem jednego przypadku. W pierwszej edycji Programu „Maluch” wojewoda złożył zapotrzebowania na środki z budżetu państwa jeden dzień po terminie określonym w piśmie MPiPS nr DSR-III-074-39-LP/11 z 19 maja 2011 r. Uchybienie to nie skutkowało opóźnieniem przyznania środków z rezerwy celowej.

Złożone do MPiPS w dniach: 7 czerwca, 4 sierpnia, 16 września 2011 r. oraz 14 maja i 24 czerwca 2012 r. zapotrzebowania dotyczyły przyznania środków finansowych z dotacji celowej zapisanej w części 83, poz. 66 – Środki na realizację zadań wynikających z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech. W piśmie z 14 maja 2012 r. dotyczącym zapotrzebowania na środki finansowe z dotacji celowej wojewoda poinformował MPiPS, iż w związku z rezygnacją z podpisania porozumienia przez gminę Piaseczno złożone zapotrzebowanie w kwocie 5 083 173 zł dotyczy środków niezbędnych na realizację siedmiu z ośmiu zakwalifikowanych I turze konkursu ofert.

(dowód: akta kontroli str. 617-619, 634, 644-645, 659, 669-671, 691, 702)

Po wystąpieniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej do Ministra Finansów o podział środków rezerwy celowej, wojewoda mazowiecki złożył do Ministra Finansów wnioski o zwiększenie z rezerwy celowej budżetu państwa, budżetu województwa mazowieckiego w części 85/14, w dziale 853 – *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej*, rozdziale 85305 *Żłobki* lub rozdziale 85306 *Kluby dziecięce*, w §§ 2030

i 6330. Wnioski złożone 22 czerwca, 22 sierpnia, 30 września 2011 r. oraz 11 czerwca i 13 września 2012 r. dotyczyły zwiększenia budżetu województwa o kwoty zgodne z zakwalifikowanymi do dofinansowania ofertami.

(dowód: akta kontroli str. 621, 637, 647-648, 680-681, 696)

Po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2011 (decyzje z 7 lipca, 8 września i 13 października 2011) oraz na rok 2012 (decyzje z 28 czerwca i 12 października 2012) wojewoda wydał 6 decyzji o wprowadzeniu zmian w budżecie wojewody mazowieckiego na rok 2011 i 2012 :

- wniosek nr 83 z 11 lipca 2011 r. zwiększający wydatki o kwotę 1 049 580 zł (w tym w rozdziale 85305 w § 2030 o 48 000 zł i w § 6330 o 1 001 580 zł);
- wniosek nr 145 z 13 września 2011 r. zwiększający wydatki o kwotę 85 860 zł (w tym rozdziale 85305 w § 6330 o 85 860 zł);
- wniosek nr 193 z 18 października 2011 r. zwiększający wydatki o kwotę 425 880 zł (w tym w rozdziale 85305 w § 2030 o 12 800 zł i w § 6330 o 413 080 zł);
- wniosek nr 309/2011 z 29 listopada 2011 r. (w związku z rezygnacją gminy Chorzele) zmniejszający wydatki o kwotę 413 080 zł w rozdziale 85305 w § 6330 (w tym gmina Chorzele) a zwiększający wydatki o tę samą kwotę i w tych samych podziałkach klasyfikacji tytułem środków nierozdysponowanych;
- decyzja nr 108 z 28 czerwca 2012 r. zwiększająca wydatki o kwotę 5 083 173 zł (w tym w rozdziale 8530 w § 2030 o 96 915 zł i w § 6330 o 4 763 658 zł oraz w rozdziale 85306 w § 2030 o 29 400 zł i w § 6330 o 193 200 zł);
- decyzja nr 226 z 22 października 2012 r. zwiększająca wydatki o kwotę 77 500 zł (w tym rozdział 85305 w § 6330 o 77 500 zł).

(dowód: akta kontroli str. 622-624, 649-651, 657, 682-683, 691, 697-698)

Stosownie do postanowień § 1 ust. 3 porozumień podpisanych w roku 2011 przyznane środki finansowe miały być przekazywane gminom w ciągu 30 dni od daty podpisania porozumienia. Przekazanie dotacji gminom nastąpiło w całości kwotach i terminach zgodnych z zawieranymi porozumieniami, tj. od 5 do 12 dni od daty zawartego porozumienia. Przekazana w roku 2011 r. kwota dotacji wyniosła 1 148 240 zł.

(dowód: akta kontroli str. 102-110, 130-137, 152-159, 165-172, 192-199, 218-225, 236-243)

W zawieranych w roku 2012 porozumieniach określono, iż przyznane środki finansowe będą przekazywane w transzach miesięcznych. Przekazanie dotacji gminom nastąpiło w transzach zgodnie z harmonogramami wydatków. Do dnia zakończenia kontroli, łącznie z transzami na październik 2012 r., łączna kwota przekazanych gminom dotacji wyniosła 3 380 471 zł.

(dowód: akta kontroli str., 181-188, , 258-268, 271-282, 284-292, 302-311, 313-321, 331-340, 342-350, 353, 658-667, 701-707)

W roku 2011 całkowity koszt zadań współfinansowanych z Programu „Maluch” wyniósł 4 054 972,45 zł, w tym kwota dotacji stanowiła 24,5%, tj. 992 031,88 zł. Pozostała część została sfinansowana ze środków gmin bez wsparcia z innych źródeł finansowania. Niewykorzystana kwota dotacji 156 208,12 zł została zwrócona na rachunek wojewody w terminach określonych w zawartych porozumieniach. Ponadto gminy realizujące projekty zwróciły wojewodzie kwotę 11 494,25 zł, obejmującą odsetki bankowe od przyznanych kwot dotacji, co było zgodne z zawartymi porozumieniami. Wyjątkiem była gmina Długosiodło, która zwróciła w całości dotację celową w wysokości 71 550 zł, ale nie zwróciła odsetek bankowych.

(dowód: akta kontroli str. 114-128, 138-150, 160-162, 189-190, 206-213, 226-232, 244-253, 711-717, 720)

W roku 2012, do czasu zakończenia kontroli, dwa zadania zostały ukończone – były to projekty dotyczące wyposażenia żłobków w Warszawie przy ul. Strumykowej 18 i Nowogrodzkiej 75, na łączną kwotę 158 014,82 zł, z czego kwota dotacji stanowiła 61,3% wartości zadań, tj. 96 915 zł. Pozostała część została sfinansowana ze środków własnych miasta bez wsparcia z innych źródeł finansowania

(dowód: akta kontroli str. 293-300, 322-329, 711, 718-720, 722)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:
Zgodnie z przyjętą w Programie „Maluch” procedurą występowania o środki budżetowe, wojewoda po uzyskaniu informacji od MPiPS o liście ofert zakwalifikowanych do dofinansowania miał zgłosić zapotrzebowanie na środki dotacji celowej do Ministra Pracy i Polityki Społecznej w terminach określonych przez MPiPS. Zapotrzebowanie na środki dotacji celowych zostało przekazane przez wojewodę w edycji I Programu „Maluch” 2011 jeden dzień po terminie określonym w piśmie MPiPS nr DSR-III-074-39-LP/11 z 19 maja 2011. W piśmie tym wyznaczono termin na 6 czerwca 2011, natomiast zapotrzebowanie przekazano 7 czerwca 2011 r. Powyższe nie skutkowało opóźnieniem przyznania środków z rezerwy celowej.

Dyrektor WPS wyjaśniła: *„Pismo dotyczące zapotrzebowania na środki w I edycji Programu Maluch w 2011 roku zostało przygotowane 6 czerwca 2011. Jednak ze względów technicznych związanych z oddaleniem Wydziału Polityki Społecznej od głównej siedziby Urzędu Wojewódzkiego i wynikającymi z tego trudnościami w komunikacji, pismo zostało podpisane przez wojewodę 7 czerwca i tego samego dnia przekazane do MPiPS.”*

(dowód: akta kontroli str. 594-595, 615-619)

Stosownie do § 3 pkt 5 zawartego 15 lipca 2011 r. porozumienia pomiędzy wojewodą mazowieckim a gminą Długosiodło w sprawie udzielenia wsparcia finansowego na realizację zadań gmin w Programie „Maluch”, gmina zobowiązana była zwrócić na wydzielony rachunek wojewody m.in. odsetki bankowe od otrzymanych dotacji. Gmina Długosiodło 22 lipca 2011 r. otrzymała dotację celową w wysokości 71 550 zł. Gmina zwróciła dotację w całości 12 stycznia 2012 r., ponieważ, jak wyjaśnił zastępca wójta w piśmie z dnia 11 stycznia 2012 r., *„Gmina nie jest w stanie wywiązać się z postanowień zawartych w porozumieniu, gdyż, mimo wszelkich starań nie uzyskaliśmy wymaganej liczby dzieci i w najbliższym czasie wzrost tej liczby jest niemożliwy”*. Gmina natomiast nie zwróciła wojewodzie należnych odsetek bankowych, a Wydział Finansowy MUW nie dochodził ich zwrotu.

Pani Halina Lipke, Dyrektor WPS MUW wyjaśniła: *„Dnia 18 stycznia 2012 roku WPS MUW otrzymał pismo z gminy Długosiodło informujące o wycofaniu się z realizacji zadania dofinansowanego w ramach resortowego programu (...) Pismo to zostało niezwłocznie przekazane faksem do Wydziału Finansów. Dalsza współpraca w tej sprawie odbywała się na bieżąco, w formie bezpośrednich rozmów”*.

W tekście jednolitym Regulaminu Organizacyjnego MUW określono, iż: *„do zakresu działania Wydziału Finansów należy m.in. realizacja zadań dotyczących m.in. finansów publicznych poprzez prowadzenie, w porozumieniu z wydziałami, spraw związanych z finansowaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego”*.

Pan Paweł Świdorski, dyrektor Wydziału Finansów MUW wyjaśnił, że Wydział Finansów wystąpił o stosowne wyjaśnienie drogą telefoniczną oraz, że prawidłowe rozliczenie ewentualnych odsetek leżało w gestii gminy

Odsetki bankowe w kwocie 162,02 zł zostały zwrócone na rachunek wojewody 16 października 2012 r. w trakcie trwania kontroli NIK po interwencji pracownika Wydziału Finansów MUW podjętej w gminie.

(dowód: akta kontroli str. 5, 152-162, 354-362, 708)

1.4 Nadzór wojewody oraz efekty programu „Maluch”

Opis
faktycznego

stanu

Zgodnie z zawartymi porozumieniami gminy miały obowiązek przekazywania sprawozdania z realizacji zadania w terminie 30 dni od dnia zakończenia zadania. Wszystkie sprawozdania dotyczące porozumień zawartych w 2011 (6 sprawozdań)

oraz 2012 (dwa sprawozdania) zostały przekazane wojewodzie terminowo. Stosownie do zawartych porozumień, w okresie objętym kontrolą, gminy nie miały obowiązku składania sprawozdania z funkcjonowania instytucji powstałej w wyniku realizacji programu. Zgodnie z § 4 pkt 2 porozumień zawieranych w roku 2011 pierwsze takie sprawozdania miały być sporządzane do 31 stycznia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 102-128, 130-150, 165-180, 192-213, 218-232, 236-253, 285-300, 314-329, 722)

Odnosnie sposobu weryfikacji składanych przez gminy sprawozdań z realizacji zadania, w tym sprawdzenia prawidłowości rozliczenia dotacji wykazywanego w części II sprawozdania z wykonania zadań, dyrektor WPS wyjaśniła: „Weryfikacja składanych przez gminy sprawozdań z realizacji zadań, w tym prawidłowości rozliczenia dotacji odbywa się poprzez szczegółowe ich przeanalizowanie. Pełna weryfikacja realizowanych przez gminy zadań zostanie przeprowadzona w toku dokonywanej kontroli przez pracowników wydziału Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego”.

(dowód: akta kontroli str. 12-13)

Zgodnie z porozumieniami zawartymi w latach 2011–2012, gmina jest zobowiązana do poddania się kontroli realizacji zadań. W kontrolowanym okresie nie planowano i nie przeprowadzano kontroli dotyczących programu. Dyrektor WKS wyjaśniła, że planuje się umieszczenie tych jednostek w planie kontroli na rok 2013. Przyjęto założenia, że pierwsza kontrola zadań realizowanych w 2011 roku odbędzie się po pełnym roku funkcjonowania instytucji, ponieważ miejsca powstałe z udziałem programu Maluch w większości zostały udostępnione w 2012 roku.

(dowód: akta kontroli str. 12-14, 102-113, 130-137, 152-159, 165-172, 181-188, 192-205, 218-225, 236-243, 259-268, 273-282, 285-292, 303-311, 314-321, 332-340, 343-350)

Wojewoda mazowiecki przekazał do MPiPS 15 marca 2012 r., tj. w terminie określonym przez ministerstwo, sprawozdanie wojewódzkie z realizacji Programu „Maluch” według stanu na 1 marca 2012 r., a 7 maja 2012 r. korektę tego sprawozdania. W roku 2011, zgodnie z zawartymi porozumieniami, planowana liczba nowych miejsc opieki nad małymi dziećmi w województwie mazowieckim

w żłobkach to 208, a uzyskana, według sprawozdań gmin – 193 miejsca. Różnica wynikała z wycofania się z Programu przez gminę Długosiodło. W roku 2012, do dnia zakończenia kontroli, uzyskana w żłobkach liczba miejsc była zgodna z planowaną i wyniosła 49 (na podstawie dwóch sprawozdań).

(dowód: akta kontroli str. 102-128, 130-150, 165-180, 192-213, 218-232, 236-253, 285-300, 314-329, 609-613, 722)

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne	Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.
------------------------	--

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń	Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.
--------------------------------	---

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia

⁶ Dz.U. z 2012 r., poz.82.

zgłasza
w Warszawie.

się

do

dyrektora

Delegatury

NIK

Warszawa

.....,23 *Listopada* 2012

.....

miejscowość

Data

Kontroler
Urszula Klimska
Starszy inspektor k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Dyrektor
Mieczysław Kosmański

.....
Podpis

.....
Podpis